

ДО ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

ЧРЕЗ
ЦЕНТРАЛНАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
София 1169
пл. „Княз Александър I“ № 1
e-mail: cik@cik.bg

ЖАЛБА

от **ПОЛИТИЧЕСКА ПАРТИЯ „ВОЛЯ“**, БУЛСТАТ 175358375, ЕФН 2107123513, със седалище и адрес на управление гр. Варна, ж.к. Младост, бул. „Република“ № 15, сграда на „Медицински център Младост“, вписана в регистъра, воден към СГС, с решение по ф. д. № 12351/2007 г. (ПП ВОЛЯ), представлявана от председателя **Веселин Найденов Марешки**, ЕГН, от гр. Варна, ул. „М. Банала чепма“ № 27, чрез адв. Никола Стойчев, ЕГН член на САК с личен номер – пълномощник

адрес за кореспонденция:

срещу: Решение № 242-ЕП/01.05.2019 г. на Централната избирателна комисия (ЦИК)

Уважаеми върховни административни съдии,

В установения срок на основание чл. 58, ал. 1 вр. с чл. 57, ал. 1, т. 1 и 26а от Изборния кодекс (ИК) оспорваме пред Вас Решение № 242-ЕП/01.05.2019 г. на ЦИК (Решението), с което е отменено Решение № 45-ЕП от 25.04.2019 г. на РИК – Велико Търново относно назначаване съставите на СИК на територията на Община Свищов (Решение № 45-ЕП на РИК). Производството пред ЦИК е било образувано по две идентични по съдържание жалби от Любомир Любенов – председател на ОбС на БСП-Свищов и Кристиян Кирилов – общински ръководител на ПП „ГЕРБ“ – Свищов.

Моля да отмените Решение № 242-ЕП/01.05.2019 г.¹ на ЦИК като незаконосъобразно поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречие с материалноправни разпоредби. Подробни аргументи са изложени надолу.

I. Допустимост на жалбата

¹ Публично достъпно на сайта на ЦИК тук: <https://www.cik.bg/bg/decisions/242/2019-05-01>

С оспореното Решение на ЦИК е отменено Решение № 45-ЕП от 25.04.2019 г.² на РИК – Велико Търново относно назначаване съставите на СИК на територията на Община Свищов. ПП ВОЛЯ като парламентарно представена политическа партия е участвала в провеждане на консултациите при кмета на Община Свищов по законоустановения ред като е предложила членове на СИК за всяка СИК в общината. Въпреки постигнатото съгласие между участвалите в консултациите партии и коалиции при провеждане на консултациите, някои от СИК (напр. № 042800002, № 042800003, № 042800006, № 042800011, № 042800013, № 042800014, № 042800017, № 042800023, № 042800044, № 042800058, № 042800073) не са формирани съобразно изискванията на Изборния кодекс и в съответствие с предложенията на ПП ВОЛЯ. В посочените секции липсват членове на ПП ВОЛЯ, поради което, съобразявайки императивните правила на ИК и в съответствие с основните си функции да осъществява дейностите по прилагането на кодекса и свързаните с него нормативни актове (чл. 71, ал. 1 ИК), РИК – Велико Търново с Решение № 45-ЕП от 25.04.2019 г. е извършила промени в някои от СИК предвид законоустановените си задължения да контролира законосъобразното протичане на изборния процес. Решение № 45-ЕП на РИК е отменено от ЦИК с Решението.

Решенето на ЦИК безспорно засяга пряко и непосредствено правата на жалбоподателя, доколкото при съобразяване на дадените от ЦИК указания от РИК – Велико Търново, в посочените по-горе СИК на Община Свищов няма да има нито един член на ПП ВОЛЯ в противоречие със законоустановените права на ВОЛЯ да има член във всяка секция, за която е предложила член.

Отмяната на Решението на ЦИК безспорно би довело до промяна в правното положение на жалбоподателя, доколкото би се осигурило възможност за това да има член на ПП ВОЛЯ във всяка СИК в съответствие с императивните правила на ИК. Именно тези правила създават гаранция за равнопоставеност на всички участници в изборите и осъществяване на ефективен контрол за законосъобразното им провеждане и е недопустимо с акт на ЦИК да се допуска накърняване на тези основни правни положения и принципи. С Решението на ЦИК се засяга гарантираното от ИК право на всяка парламентарно представена политическа партия и коалиция да има поне по един член във всяка СИК, уредено в чл. 92, ал. 6 ИК.

Предвид изложеното, за жалбоподателя е налице правен интерес от оспорване на процесното Решение на ЦИК, поради което настоящата жалба е допустима и следва да бъде разгледана по същество. Жалбата е подадена в срок, срещу подлежащ на обжалване акт на ЦИК.

II. Основателност на жалбата

2.1. Съществено нарушение на административнопроизводствените правила

ЦИК се е произнесла по жалби, които са подадени след изтичането на установения в изборния кодекс срок за подаването им. Решение № 45-ЕП на РИК – Велико Търново е публикувано на 25.04.2019 в 19:12 часа³.

² Публично достъпно на сайта на РИК – Велико Търново тук: <https://rik04.cik.bg/ep2019/decisions/45/2019-04-25>

³ Видно от регистъра на жалбите на сайта на РИК – Велико Търново, който е публично достъпен тук: <https://rik04.cik.bg/ep2019/registers/complaints>

Съгласно чл. 73 ИК решенията на районната изборителна комисия може да се оспорват в тридневен срок от обявяването им. Следователно срокът за оспорване на решението е бил до **28.04.2019 г.**

Видно от описанието на фактическата обстановка в мотивите на ЦИК и от публични регистър на РИК – Велико Търново, жалбите са постъпили на 29.04.2019 г.

Следователно ЦИК се е произнесла по жалби, които са процесуално недопустимо, а е следвало да остави същите без разглеждане. Посоченото представлява съществено нарушение на административнопроцесуалните правила и е основание за отмяна на обжалваното решение.

2.2. Нарушение на материалноправни разпоредби

С Решението си ЦИК е приела, че след като всички политически партии и коалиции са постигнали съгласие за съставите на СИК на територията на Община Свищов, РИК – Велико Търново е следвало да назначи съставите на СИК съгласно предложението на кмета на общината, без значение че в някои от СИК липсват представители на всички парламентарно представени политически партии и коалиции.

Това твърдение е погрешно, тъй като противоречи на основни правила на изборния процес. Съгласно чл. 92, ал. 6 ИК при назначаване на членовете в СИК следва да се запази съотношението на парламентарно представените партии и коалиции и че всяка парламентарно представена партия или коалиция има право на не по-малко от един член от състава на СИК. Очевидно това съотношение не е спазено, ако дадена партия няма никакви членове в съответната СИК. Това положение е в противоречие и с двете правила, разписани съответно в първото и второто изречение на чл. 92, ал. 6 ИК.

На следващо място, макар и чл. 91, ал. 11 ИК да посочва, че при постигнато съгласие РИК назначава СИК по предложението на кмета, то този текст не бива и не може да се чете изолирано от задълженията на РИК по чл. 72, ал. 1, т. 1 и 4 от Изборния кодекс (ИК). Основен принцип е, че РИК е длъжна като административен орган да следи за законосъобразното протичане на изборния процес и всички свързани с това дейности, в т.ч. дали съставите на СИК при консултациите са били формирани в съответствие с изискванията на закона. Именно в изпълнение на тези си задължения/правомощия РИК – Велико Търново всъщност не се е съобразил с предложението на кмета и е назначил членовете на СИК при спазване на законовите изисквания със своето Решение № 45-ЕП от 25.04.2019 г.

Доколкото назначаването на СИК е правомощие само и единствено на РИК, то РИК – Велико Търново безспорно е разполагал с правото да назначи членовете на СИК без да съобрази с предложение от кмета, което не е отговаряло на законоустановените изисквания.

Решение № 45-ЕП на РИК е в противоречие и с *Решение на ЦИК № 150-ЕП от 11.04.2019 г.⁴ относно назначаване съставите на СИК за изборите за членове на Европейския парламент от Република България, насрочени на 26 май 2019 г., в т. 14 от*

⁴ Публично достъпно на сайта на ЦИК тук <https://www.cik.bg/bg/decisions/150/2019-04-11>

което изрично е посочено, че „Всяка парламентарно представена партия или коалиция има право на не по-малко от един член за всяка СИК“, т.е. ПП ВОЛЯ има право на един член във всяка СИК.

Съгласно т. 2., А., в) от Методическите указания за определяне съставите на СИК към Решение № 139 от 10.04.2019 г. на ЦИК⁵, за ПП „ВОЛЯ“ е определен по 1 член за всяка СИК.

Съгласно точка 5 от изчислителната процедура към Методическите указания за определяне на съставите на СИК към решение № 148-ЕП от 11.04.2019 г.⁶, ПП ВОЛЯ има право на по 1 (един) член във всяка СИК на територията на общината.

Подчертаваме, че Методическите указания и изчислителната процедура към тях са подзаконовни нормативни актове, издадени от ЦИК, които доразвиват и детайлизират именно процедурата за определяне на съставите на ЦИК, т.е. основният принцип за запазване съотношението между парламентарно представените партии и коалиции, и правото на всяка парламентарно представена партия и да има член във всяка СИК.

С издаденото Решение обаче самата ЦИК нарушава ИК и собствените си актове, същевременно нарушавайки правата на ПП ВОЛЯ.

С оглед принципа на служебното начало в административния процес и съгласно чл. 72, ал. 1, т. 1 и 4 от Изборния кодекс (ИК) районната изборителна комисия назначава СИК и осъществява дейностите по прилагането на кодекса и свързаните с него нормативни актове. РИК следи за законосъобразното провеждане на консултациите при кметовете на общините и законосъобразното определяне и назначаване на съставите на СИК. РИК извършва контрол върху законосъобразното формиране на съставите на СИК, в това число дали е спазено съотношението между партиите и коалициите по чл. 92, ал. 6 ИК и съответните разпоредби от подзаконовите актове на ЦИК и РИК, както и дали всяка парламентарно представена партия и коалиция е получила полагащите им се по закон членове във всяка СИК.

Независимо от съдържанието на протоколите от проведените консултации, както и независимо от каквито и да са съгласувани уговорки между участниците в консултациите, РИК не може да назначи състав на СИК, в който няма поне един представител на парламентарно представените партии и коалиции по смисъла на чл. 92, ал. 6 ИК, т. 14 от Решение № 150-ЕП от 11.04.2019 г. на ЦИК и т. 5 от изчислителната процедура към Методическите указания за определяне на съставите на СИК и т. 2.А.в) от Методическите указания за определяне съставите на СИК към Решение № 139 от 10.04.2019 г. на ЦИК. Правилото на ИК, че във всяка СИК следва да има поне по един член на парламентарно представена политическа партия, е императивно. То създава

⁵ Решение № 139-ЕП София, 10.04.2019 относно: Методически указания за прилагане на чл. 72, ал. 1, т. 4, чл. 89, чл. 92 и § 1, т. 10 от Допълнителните разпоредби на Изборния кодекс при назначаване на съставите на СИК на територията на района и на териториите на общините в него в изборите за членове на Европейския парламент от Република България, насрочени за 26 май 2019 г. (без съставите на ПСИК), и за разпределение на местата в ръководството на СИК. Публично достъпно на сайта на ЦИК тук: <https://www.cik.bg/bg/decisions/139/2019-04-10>

⁶ Решение № 148-ЕП София, 11.04.2019 относно: приемане на изчислителна процедура към Методическите указания за определяне на съставите на СИК и поправка на техническа грешка в приложението към Решение № 139-ЕП от 10 април 2019 г. на ЦИК. На сайта на ЦИК тук: <https://www.cik.bg/bg/decisions/148/2019-04-11>

гаранция за равнопоставеност на всички участници в изборите и осъществяване на ефективен контрол за законосъобразното им провеждане. При условие че в СИК липсва член на дадена партия, това би могло да породи сериозно съмнение дали гласовете за тази партия ще бъдат правилно преброени и зачетени от останалите партии, чиито членове влизат в състава на СИК.

Доколкото РИК – Велико Търново е спазила изискванията на закона и принципите на административния процес (вкл. чл. 35 от Административнопроцесуалния кодекс, изяснявайки всички факти и обстоятелства от значение за случая), Решение № 45-ЕП на РИК – Велико Търново се явява изцяло законосъобразно, а Решението на ЦИК се явява изцяло незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

В случая не се касае за частноправна сделка между субекти на гражданското право, която поражда последици единствено в тяхната правна сфера. Изискванията на чл. 92, ал. 6 ИК изразяват конституционно закрепения принцип изборите да се произвеждат въз основа на общо и равно гласуване, както и правилата и редът за произвеждането им да се уреждат в нормативен акт от ранга на закон. Израз на същите тези принципи са и фигурите на застъпниците и представителите по глави седма и осма ИК, които също съблюдават за спазване законността на изборите и равнопоставеното третиране на участващите в изборите партии и коалиции.

Не може да се приеме, че съставите на СИК могат да бъдат назначавани без значение кого представляват, стига да е налице съгласие на участниците в консултациите. Това би довело до абсурдния извод, че съответните парламентарно представени политически партии и коалиции могат да се съгласят отделни СИК да са изцяло съставени от членове по предложение на само една политическа партия и коалиция. Подобно тълкуване е неприемливо и значително би нарушило принципа на провеждане на справедливи, прозрачни и честни избори. При подобен прочит на закона законосъобразното провеждане на изборите би било изцяло компрометирано. Именно поради тази причина законодателят е въвел с чл. 92, ал. 6 ИК недвусмислени и изрични правила досежно членовете на СИК, а именно:

- 1) При назначаването на членовете и на ръководството на комисията се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции;
- 2) Във всяка СИК следва да бъде назначен поне един член от всяка парламентарно представена партия или коалиция.

С обжалваното Решение на ЦИК са нарушени както тези две правила, така и издадените (цитирани по-горе) от самата ЦИК подзаконовни нормативни актове, които ги доразвиват и разясняват.

Поради императивния характер на нормите на ИК, дължащ се на особеното естество на обществените отношения, които регулират, не е допустимо тези правила да бъдат дерогирани по съгласие на политическите партии и коалиции. Правилото, че всяка парламентарно представена партия или коалиция има право на не по-малко от един член за всяка СИК е императивно и неспазването му води до незаконосъобразност на всеки акт в противоположен смисъл. Поради изложеното, Решението на ЦИК, с което е дала указания на РИК – Велико Търново изцяло в обратния смисъл е незаконосъобразно,

постановено в нарушение на материалния закон и правата на парламентарно представените партии и коалиции.

ЦИК посочва, че „разпоредбата [чл. 92, ал. 6 ИК] регламентира най-малката бройка, която се полага на партия или коалиция, но не ограничава при спазване на императивните изисквания на закона и когато имащите право на членове на СИК партии и коалиции не направят предложения или направят предложения за по-малко от полагащите им се членове, останалите партии и коалиции да имат право на повече членове“. Посоченото от ЦИК твърдение е погрешно. В тези случаи административният орган действа при условията на обвързана компетентност и е задължен да приложи стриктно императивите норми на кодекса. Именно правилото на чл. 92, ал. 6 ИК, относно правото на всяка партия или коалиция на минимален брой на членове в СИК е с императивен характер, тъй като цели да гарантира прозрачността и публичността на изборния процес и да осигури провеждането на честни, обективни, прозрачни и законосъобразни избори. Правилото на чл. 92, ал. 6 ИК е в обществен интерес, поради което след като са били предложени членове от ПП ВОЛЯ за всяка СИК, то РИК е бил длъжен и спазил закона като е назначил по един член на ПП ВОЛЯ във всяка СИК.

Предвид горното постановеното Решение № 242-ЕП/01.05.2019 г. на Централната изборителна комисия противоречи на материалния закон и е взето при съществени нарушения на административнопроизводствени правила, съответно същото е незаконосъобразно.

Уважаеми върховни административни съдии,

С оглед изложеното, моля оспореното Решение № 242-ЕП 01.05.2019 г. на Централната изборителна комисия да бъде отменено в неговата цялост като незаконосъобразно и да бъде върнато на ЦИК с указания за ново произнасяне при спазване законовите изисквания за конституиране на РИК съобразно приложимите норми на ИК и подзаконовите актове на ЦИК, като отхвърли жалбите на Любомир Любенов – председател на ОбС на БСП-Свищов и Кристиян Кирилов – общински ръководител на ПП „ГЕРБ“ – Свищов и върне преписката на РИК – Велико Търново.

Приложения: 1) Решение № 242-ЕП/01.05.2019 г. на Централната изборителна комисия; 2) Решение № 45-ЕП от 25.04.2019 г. на РИК – Велико Търново: 3 Упълномощно.

С уважение:

/адв. Никола Стойчев – ~~упълномощник~~ на ПП ВОЛЯ/